GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

NR 6

3. Miejscowość

KOBIELE WIELKIE

1. Nazwa

CMENTARZ RZYMSKO-KATOLICKI

2. Czas powstania

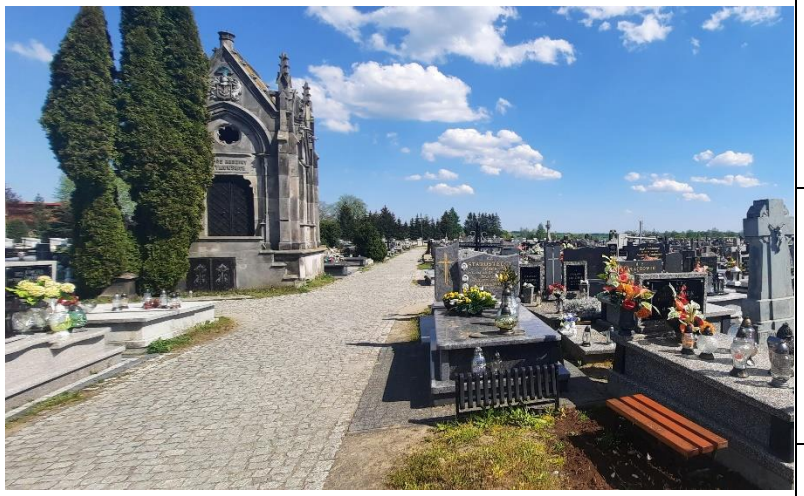
XIX w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Zdjęcie 1. Widok z góry

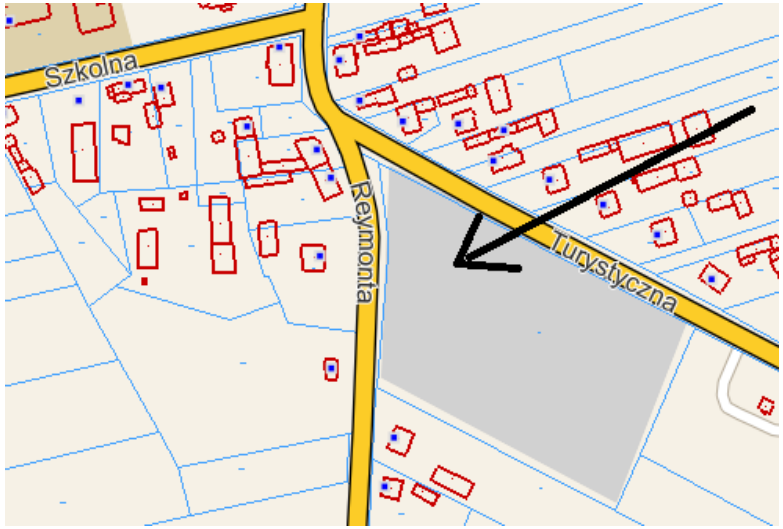
Zdjęcie 2. Widok Grobu rodziny Tymowskich w głównej alei od strony zachodniej.

Zdjęcie 3. Groby wojskowe, żołnierzy poległych na terenie Gminy Kobiele Wielkie.

Zdjęcie 3. Wycinek Mapy Kobiel Wielkich (Urząd Gminy Kobiele Wielkie System Informacji Przestrzennej www. kobielewielkie.e-mapa.net).

4. Adres

Kobiele Wielkie
Identyfikator działki:
101206_2.0010.320

97-524 Kobiele Wielkie

5. Przynależność administracyjna

Województwo **łódzkie**

Powiat **radomszczański**

Gmina **Kobiele Wielkie**

6. Formy ochrony

8. Historia, opis i wartości

Cmentarz parafialny przy zbiegu ulic Turystycznej i Reymonta datuje się na przełom XVIII i XIX w. Początkowo cmentarz był położony na placu wokół kościoła parafialnego i tam składano ciała zmarłych parafian. Oprócz cmentarza miejscem pochówku wiernych były także podziemia pierwszej świątyni, przy budowie kościoła w 1909 r. odkryto przed głównym ołtarzem grób rodziny Tymowskich (m.in. Stanisława Tymowskiego – senatora zm. 1825 r.) oraz akt zejścia (w r. 1791) proboszcza Andrzeja Zawodzińskiego. Cmentarz ma powierzchnię całkowitą około 2 ha. Najstarszy odnaleziony nagrobek należy do Julianny Stolle – widnieje na nim data śmierci 1873 r.

Przed cmentarzem widoczny jest okazały krzyż metalowy wzniesiony na wysokiej kamiennej podmurówce, na której widnieje data powstania 1909r.„ wokół znajduje się metalowe ogrodzenie. Na cmentarzu znajduje się grobowiec rodziny Tymowskich – właścicieli ziemskich z Kobiel Wielkich, który wyróżnia się wielkością oraz wyglądem na tle innych miejsc pochówku. Ponadto na kobielskim cmentarzu znajduje się grób ks. Zygmunta Drejera – inicjatora budowy kościoła oraz rodziny Brylów - właścicieli majątku Kobiele Małe.

Na cmentarzu w Kobielach Wielkich pochowano trzech lotników z 55 Eskadry Bombowej, poległych 3 września 1939 r. Por. Frąckowiak, kpr. Borzęcki i kpr. Buziuk brali udział w bombardowaniu niemieckich kolumn pancernych na szosie Częstochowa-Radomsko. W rejonie wsi Olszynki (ok. 2 km na południe od Kobiel Wielkich) ich PZL.23B Karaś został zaatakowany i zestrzelony przez niemieckie myśliwce. Tego samego dnia podczas wykonywania identycznego zadania, w tym samym rejonie zestrzelona została przez Niemców załoga por. obs. Stefana Albertiego (pilot plut. Wacław Buczykło, strzelec plut. pchor. Mieczysław Mazur) na PZL.23B nr D1 z 21 Eskadry Bombowej.

Przymusowe lądowanie w okolicy Karsów przeżyli obserwator i pilot, zginął plut. pchor. Mazur. Miejsce jego pochówku pozostaje nieznane, przypuszczalnie spoczywa nadal w grobie na miejscu katastrofy. Ku jego pamięci na cmentarzu w Kobielach Wielkich ustawiono symboliczny nagrobek.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Katarzyna Fałda

10.05.2021 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)